

المسلم إقامة الحق

So Muslim a go so Kitindgn ko Bnar

(al Khutbah 22)

Ki: Alim Hassanor M. Alapa

al Murshid al Am

al Insan Islamic Assembly of the Philippines

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْ فُسِنَا وَسَيِّئَاتِ
أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَلَّا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ
عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اهْتَدَى بِهَدْيِهِ إِلَى يَوْمِ
الدِّينِ ... وَبَعْدُ:

فَيَا عِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فِيمَا يَا تَيْنَكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ .

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastānuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa sallama wa alā ālihi wa sahabihi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Qulnah bitū minhā jamīan fa'immā ya'tiyannakum minnī hudan faman tabi'a hudāya falā khawfun alayhim wa lā hum yahzanūn.

So langowan a podipodi ago so samporna a bantog na rk o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), bantogn tano Skaniyan go mamangni tano ron sa tabang, ago mangni tano Ron sa sapngan Iyan so manga dosa tano, go lomindong tano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) phoon ko manga antiyor o manga ginawa tano, ago so pangararata o manga galbk tano, sa taw a toroon skaniyan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) , na da' a makadadag on, na sa taw a dadagn iyan na di nka dn mitoon sa salinggogopa' iyan a phakatoro' on.

Manga Oripn o Allāh

So oriyān o bantog tano a go so podipodi tano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a go so pangni tano ko kapakaslang sa mapiya o Nabī tano a Mohammad (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na aya pman a bandingan tano imanto sankā'i a khutbah tano na so Muslim a go so Kitindgn ko Bnar. Giyanka'i a bandingan na pd ko manga bandingan a patoray so kabgi ron sa maliwanang a osayan ka an mapiya a kasaboti ron o sanang a Muslim a pphangnal ko btad o agama niyan a go so doniya iyan.

Tagoon tano sa ginawa tano a so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a kadnan tano a makalimoon a masalinggagawn na pd ko ongangn iyan ko kiaadna niyan ko manosiya a inipalioyat iyan on so kabaloy niyan a barasimba on, a kabaloy anka'i a oripn iyan a kasangkapan a mabagr ko khitindgn ko bnar a go so kazyapa on, ka kagiya aya onayan o simba na so katankda ko bnar a giyanan so langowan a minioma o Islam ko karankom iyan.

Miaaloy tano ko miangaona a manga khutbah tano a so Islam na piakisabotan iyan rki tano a aya timbangan a maontol na so inibtad iyan a timbangan, sa so pitharo' iyan a bnar na gioto i sanang a bnar, mapiya pn makasosopak ko kabaya' o manosiya, na aya ribat a go batal na so piayag iyan a batal a go ribat, mapiya pn aya kapikipira on o manosiya na gioto so bnar.

Sabap san na mimbaloy so simba, so bnar, so kapaginontolan a isaisa i bontal a go antap sii ko Islam, sa langowan a pitharo' o Islam a bnar na gioto dn so bnar, a go gioto dn so kapaginontolan, na gioto dn so simba a ikhasoat o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko oripn iyan a kanggalbka niyan on.

So Islam ko kiapakaoma niyan ko manga taw na aya paganay a panolon iyan kiran na makilala iran sa mapayag so bnar, sii ko manga ginawa iran, sii ko makaliliyot kiran a manga nganin, a go sii ko kalangowan o rinayagan o kibabatog iran, sabap sa so manosiya na inadn a bigan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sa akal a miphamimikiran iyan ko langowan taman, na giyanka'i a akal na odi kaphalatiko'i o nda'owan o Islam na phakasilay ko kathanakda niyan ko isa a nganin sa gioto na bnar odi' na di bnar.

So onayan a kapangintohan a iniwaraan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko manosiya, sa phlolobaan iyan so Kadanān iyan ka an iyan mazoasoat sa nggolalan sa simba, na lalayon pkharibat so antap san o manosiya sabap ko rarad o kapndadaga on o Shaytan a ridoay niyan, sa aya pkhabantak iyan na so kapkhowaa niyan ko manga salakaw ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a katohanān iyan sa aya pkhaonotan iyan na so pkhailay o mata niyan a manga nganin a adn a rarad iyan a mapayag ko kaoyagoyag iyan ko kanggona a go so kabinasaan. Misabap san na sinimba o manosiya so alongan, ka kagiya riyat o akal iyan a so kaoyagoyag sankā'i a doniya na misasankot on sa mabagr, so kapkhaadn o oran, so kaphagtho' o mangngtho' a ipkhaoyag o manosiya na misasabap ko rarad o alongan sabap roo na sinimba o manosiya so alongan sa skaniyan dn so tohan a miangadn a pmbgay sa rizki.

So Mranaw a go so sabaad a manga taw na pphangintohann iran so langowan a adn a rarad iyan ko kaoyagoyag o manosiya a phakanggay a gona odi na phakabinasa on, ko panarima iyan, a moonot oto ko kada' a sowa' iyan a go plng iyan ko waraan o kaoyagoyag, a gioto i pkhasabapan ko lalayon iyan dn kaalk sa ipkhawan iyan so rarad a go gasta' o manga kaadn a salakaw ron. Sabap roo na piangintohan o miangaona a sabagi' a Mranaw so manga Tonong, odi na manga isa ka adat a di khailay so bontal iyan, a khibabaling ko manga nonok, sa inisndit iran on so kapkhabinasa'i ko prpran iran a go so ibabasok iran amay ka di siran masoat sa

nggolalan sa pangaramatn siran a go zoasoatn siran sa mokit sa kapamagana sa pangnnkn a go so salakaw ron.

Pkhailay tano so sabagi' a Mranaw a mapasang siran i kaplamin, katoro' sa manok, ka aya paratiaya iran na so tonong, odi' na malaikat, na zasatn iran so kaoyagoyag iyan odi siran masoat sa gioto i kapphangaramata kiran, sa giyanka'i a rinayagan a kapanakoto na kiawarisan o Mranaw ko manga apo' iyan sa miapamola ko manga poso' iran so kalk sank'a'i a manga nganin sa tanto a margn a kapkhapokas iyan ko manga poso' iran.

Giyankaya a rinayagan a kapangintohan odi na kaadn sa manga simba, a pinggalbk o manosiya ko pizoson a manga masa a go darpa' ko liawaw o lopa' na rarad dn aya, o kada' a plng a go sowa' ko btad o agama, sa miapayag so pizoson a manga katohanan, a adn oto a manga bitoon ko langit a aya mala' on na so alongan, odi na so rinayagan o waraan a datar o manga palaw, manga lawasaig, manga ragat, antaa ka manga ator ko liawaw o lopa', odi na soson a manga kaadn a baraniyawa a datar o manga pangangayamn, antaa ka soson a manga sda' a go o salakaw ron.

So manosiya na sabap ko waraan iyan so kaphlobaa niyan ko Bnar ko kinitagimaan on o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko kiaadna niyan on, na sii ko tnday o kaoyagoyag iyan na matatago' dn anan sa pangindaw niyan a kasawa'i niyan on, na aya kalombat o di niyan on kakhatoona na so dadag o Shaytan a lilimpon'san iyan ko pat a itopang odi' na katampar ko kaoyagoyag iyan a so hadapan iyan, talikhodan iyan, kawanan iyan, a go so diwang iyan, a giyanan i patot a kakhotaan o manosiya ka ron pphkapoon so Shaytan ko kapnggobata niyan on sa kapmbinasaa niyan on.

Manga Oripn o Allāh

Antonaa so Bnar? Aya bnar a paganay a khnaln o manosiya na so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a skaniyan so Kadnan a miangadn a pmbgay sa limo' ko manga kaadn iyan, da a bnar inonta bo' a so Allāh. Tanto a madakl a kiaaloy niyan sa Qur'ān a aya bnar na so Allāh, a go isa ko manga ingaran iyan so al Haqq (so Bnar) paliogat ko Muslim a masabot iyan a go maknal iyan a go makilala niyan sa mapayag a mataan a so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na skaniyan so Bnar, na so salakaw ron an skaniyan so batal a di bnar.

So kiatankd o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a skaniyan so Bnar, na so langowan a inipaliogat iyan ko kaadn iyan a manosiya a go jinn na gioto so bnar. So Islam a agama niyan a inibgay niyan ko manga oripn iyan a miamaratiaya na gioto so bnar a phoon ko Bnar, na so manga agama a salakaw ko Islam, na miamansok miabaroba a go miaponas ko oriyen o Islam, a go so langowan a okitokit a salakaw ko lalan o Islam na gioto so kadadag a tiaplis o Allāh a go inisapar iyan.

So sanang a Muslim na giyanan i pnggalbk iyan a matoon iyan so Bnar, ka an on makapaginontolan sa makathapapay ron, sa mibantak iyan so langowan a btad iyan a kaokhaog iyan a go katrn iyan a sii niyan maroran sankanan a bnar sa di ron mablag sa taman sa kapatay niyan.

Giyanan so ilmo' a pzonkitn a go phlpsn a tamok na asar ka maknal o taw, ka kagiya khasabapan ko kapakaslang iyan sa maliwanag sa oriyen. So Mranaw na pphanonkit sa manga ilmo' odi na kata'o sa pantag sa kapakaslang iyan sa maliwanag, a gianka'i a manga ilmo' a pphaganadn iyan a salakaw ko nda'owan o Islam na palaya dn kadadag a lalan iyan ko apoy o Naraka kna' o ba niyan khizong ko Sorga'.

Pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a:

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ أَوْلِيَائُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ۗ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ ﴿٣١﴾ نُزُلًا مِّنْ غُفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ۗ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾

Mataan a so siran oto a pitharo' iran a aya Kadnan ami na so Allāh oriyan iyan na miaginontolan siran na pphamanoron kiran so manga Malāikat (sa gii ran tharo'on) a di' kano pkhalk go di' kano pmboko' sa pliliwanagn iyo so Sorga' a so miaadn kano a ithatalad rkano (30) Skami i manga Salinggogopa' iyo ko kaoyagoyag ko Doniya a go sii ko Akhirat go bagi'an iyo ron so nganin a khabayaan o manga ginawa niyo, a go bagi'an iyo ron so nganin a pphangnin iyo (31) Dranga' a (mapiya) a phoon sa Paririla' a Makalimoon (32) Go antaa i taw a makalawan sa kapiya i katharo' ki taw a inipanolon iyan so Allāh a go minggalbk sa mapiya a go pitharo' iyan a sakn na pd ko manga Muslim (33) Go di' makaphlagid so mapiya a go so marata' sa rnn ka so skaniyan so lbi a mapiya (sii ko marata') ka mitkaw a so taw a adn ko It iyo a karido', na mabaloy skaniyan a Salinggogopa' a Bolayoka' aka a mapiya (34). Surah Fussilat 30-34.

Miasabot ko ayat a khaona so kapangintohan, maana aso paratiaya ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sa tarotop na anda i kaadn o paratiaya ko Allāh, na adnn so kapaginontolan, a skaniyan so kapakathithowa ko btad o taw sa isonkad ko bitikan o Allāh, sa iontol on sa mapiya sa rorann on sa kambayorantang a go kathapapay sa da' dn a sankaan a khisogat on, sa tarotop dn a kapakatitho.

Giankanan a ptharo'on a kapakatitho odi' na kapaginontolan ko miatankd a Bnar (Istiqāmah) na malbod a tharo'on ogaid na tanto a margn a pharolin, a go mapitl so kakhamataani ron o manosiya. Aya bo' a phakakowa san a go phakamataan on na so sanang a miaratiaya ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a inibgay niyan so kaoyagoyag iyan sa tolabos a sii bo' ko kabaya' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a go sii miagintaw ko goliling o Bnar sa da dn panilay sa taman sa kiaomaa on o phanphd ko kasawit a gioto so kapatay.

Giyankaya a kapakatitho, na aya manga pangalang iyan a go mrat iyan ko ginawa o manosiya na so kabaya' ko doniya, a mapapayag ko kabaya' sa kadato' a go kabaya' sa tamok, ka so kadato' na pkhalkaan iyan ko taw so pinto' a kaplawanda' a go kapmalawani a go kalawan sa tipho', sa pphakaito ko kailay o taw a ndadato' so btad o manga taw sa aya pkhagdām iyan na skaniyan bo' i mama ko lopa' na ipndpo niyan a rarb iyan sa ipphoro' iyan so bn'ng iyan a makititingag ko manga taw sa pakisisino niyan a da' a taw sa layo'an, a amay ka kilalaan so btad iyan ko kiadato' iyan na

skaniyan na oripn o pagtaw a monong sa maror sa totonggo'an iyan so kamapiyaan o pagtaw sa gagawii daondaw sa pagizaan sii kiran a go sii ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sa zomariyaan sa mapitl a somariya.

So kapakala' o kakawasaan na datar oto a pkhapokas iyan so kadaklan ko manga kawasa sii ko kapaginontolan ko agama sabap sa anda'i kakhawasa o taw na phangakowala sa phagandisan ko manga taw sa imbida' iyan a ginawa niyan, a go phakala' so kabnar on o manga miskin ko kazkata on ko zakah o tamok iyan, na odi niyan mipaar so tamok iyan sa mabaloy niyan a khadam iyan, ka skaniyan i mabaloy a bisaya' a go panakawan o tamok iyan, na miatankd on dn so kakhaantiyor a go so kakhaolog ko phlikabo' a kawa' a so Naraka Jahannam.

Pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a:

Mataan a so Manosiya na tankd a mlawan ko tamana' sa phangakowala amay ka matoon iyan a ginawa niyan a mikhawasa (sa kiaasaan sa nganin a di niyan pangindaw so salakaw ron).

Da dn a lawan a mala' a binasa a go tioba a minisogat sankā'i a Ummah o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a ba niyan kalawani so kabaya' sa kadato' a go so kakawasaan ko doniya. Balabaw sankā'i a masa a aya kiasabota o manga taw ko kapakakowa sa kadato' a go tamok na limo' kon anan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sa mamantk a da' a sankot iyan, a aya mataan na so kakowaa ko kadato' a go so tamok na tioba' anan a go tpng o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko taw a bigan iyan on sa pagilayin iyan o andamanaya i kapnggalbk iyan ko kiphapantagn iyan ko Kadnan iyan a go so manga taw ko oriyan o kiakowaa niyan sankanan a dowā a nganin.

Pitharo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a:

Mataan a skaniyan a manosiya na sii ko kapkhababayai niyan ko tamok na tankd dn a mabasng a mabagr.

So dn so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) i mizapa' ko kiatankda niyan ko waraan o manosiya ko kala' o babaya' iyan sa tamok, ka kagiya so tamok imanto na skaniyan dn so montiya a khandak a sa dn sa kabaya' o taw a kawasa na khakowa niyan sabap ko pirak iyan.

Manga Oripn o Allāh

Anda i mapayag a tanda' a ron khailay so maana o kapaginontolan? Aya smbag anan na so dn so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) i ladiawan a maporo' a ron khakilala so maana o kapaginontolan a go so kathankda ko bnar, skaniyan i ladiawan o manosiya ko kapnggalbka ko simba, sa so inokitan iyan na gioto so lalan a pagokitan o Muslim, na sa dn sa lomiyo roo na rk iyan so kadadag a go so kaantiyor.

So Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na sii ko kiatoron on ankanan a manga ayat a somiogo' ko kapagontola' ko btad o Islam na tanto a kiapasangan a go miakandamar sa mapitl sa datar o kiapanothola on o Ibn Abbās a manonompang sankoto a ayat a:

Paginontolan ka (hay Mohammad) sa datar o kiasogo'a rka (sa kaphaginontolan ka). Surah 11:112.

Pitharo' Ibn Abbās a: Da' a ayat a initoron ko Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a ba niyan kalawani sa kapn'd a go kapitl anka'i a ayat. Gowani a tharo'on o manga bolayoka' iyan sii rkaniyan a Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a so manga bok ka na pphamakapoti'. Na pitharo' iyan a:

So Sūrah Hūd a go so manga pagari niyan a sūrah i miakapoti' ko manga bok akn, sa aya mapipikir iyan oto a ayat na so kiasogo'a on o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a: Paginontolan ka sa datar o kiasogo'a rka.

Pd ko mapontok a katharo' o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a khaosay niyan ankoto a ayat a: Mataan a so siran oto a pitharo' ran a aya kadnan ami na so Allāh, oriyan iyan na miagontola' siran on... na so katharo' iyan a:

Tharo' anka (hay Muslim) a: Piaratiaya ko so Allāh, oriyan iyan na pagontola' ka on (pakathitho anka on so btad ka sa tarotop).

Miakaisa a alongan a so Sufyān na pitharo' iyan ko Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: Hay Sogo' o Allāh! Tharo'i ako nka sa nganin makapantag ko Islam a so da' dn a maphangindaw kn a isa bo' o ba akn on miiza' so makapantag on. Na simbag skaniyan o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) sa pitharo' iyan on ankoto a katharo' iyan a: Tharo' anka a: piaratiaya ko so Allāh, oriyan iyan na pagontola' ka on. Giyankanan a bandingan na pinili' o Muslim a ron iyan inidait so bandingan iyan a Kapagontola' (Istiqāmah).

Samanan na miatankd tano a so kapagontola' ko Islam na tanto dn a margn a galbk, ka kaoto a inipakapoti' a bok o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) so kininggolalann iyan on, na opama ka so Nabī o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na inipakapoti' oto a bok iyan, na so sanang a Muslim na kna' o ba giya bo' a kaphakapoti' a bok iyan ka aya patot on na maopaw ron so bok iyan sa ikaroro niyan sa pantag ko kiargni ron ko kapmataani niyan ko kapagontola'.

Ogaid na aya piakaratarata' sa ginawa sankai a masa na da a mian'g tano a sakataw bo' a taw a ba kiaopawi odi' na miakapoti' a bok iyan sa pantag sa kapmataani niyan ko maana o kapagontola' a so iniropa rkitano o Nabī tano a Mohammad (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ).

So sanang a Muslim na amay ka kabaya' iyan so kazigorowa niyan ko limo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sankai a doniya a go sii ko Akirat na paliogat on dn so kaphromasay, kaphanagontaman ko taman a khagaga niyan a galbk pamikiran ko kapnggalbka niyan ko manga simba niyan ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sa da' a ibagak iyan a masa a mapontok inonta a katagoan iyan sa amal iyan a mapiya, apiya antonaa i sosowaan iyan na pphanasbih so dila' iyan sa bantog iyan ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), aya piakammsa sankai a pagtaw a totontotn iyan a skaniyan na sanang a Muslim, na igira da' a galbk iyan a tomtntng na di dn khakaog so dila' iyan sa kaphanasbih iyan ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), lalayon iyan kalilipatan so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a o ba di da' a galbk iyan a makassndod on. Na o mipagilaya' iyan so manga layok iyan na aya dn a madakl a dagidayan iyan na so kapamaganta' sa aya awid a akal iyan na so kasosodiota niyan ko manga taw sa kapphamagantaa niyan kiran, sa mimbaloy skaniyan a datar o balbal a pphagdasan iyan so sapo' o pagari niyan a Muslim sa mokit sa kapamaganta', kazoroyan, a go so salakaw ron.

Amay ka kilalaan na aya balbal sii ko Islam na so manga taw a taliantaan a soroyan, kna' o ba aya balbal na so taw a phlayog igira gagawii a pkhan sa bankay, ka gianan na thothol a da' a moayan iyan a matag iringa' o manga taw.

Aya sopaka' o kapagontola' na so kapmonafiq a pmbaloy so taw a dowā i paras, a so isa on na ipzangor iyan ko manga Muslim, na so isa on na ipzangor iyan ko manga kāfir sa di' mattndo' i babangnsaan iyan kiran sa gii skaniyan thogalina' ko dowā makambabala' sa giyanan i lbi a marata' a kaadn o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko liawaw o lopa'. Pitharo' o Nabī (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a:

Aya Ibi a marata' ko manga taw na so siran oto a dow a i paras, a iphagadap iyan ko sabagi a manga taw so isa on, na so isa on na sii ko salakaw a manga taw. Pianothol o al Bukhārī a go so Muslim.

Pangnin tano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a balowin tano niyan a pd ko manga oripn iyan a magiinontolan ko agama niyan a giinggalbk ko kapakatindg o Bnar sa aya bo' a masimba sii ko lopa' na so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a Kadnan o manga kaadn.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ
إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawli hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.